

Blinkenova přísaha, Britský plán a Scholzův návrh. Biden v roli falešného hráče

- CZ24 News | 1. února 2022

USA/RUSKO: Rostislav Iščenko přibližuje kličkování Západu v jednání s Ruskem o bezpečnostních zárukách v naději, že zatlačí Rusko do slepé uličky a do války s Ukrajinou

Odvíjející se události od předminulého pátku až do neděle by mohly vyvolat dojem, že se Západ naprosto zbláznil a zcela zblbnul, bez jakékoliv koordinace, vzájemného respektu a jednoty.

Ale to je pouhý dojem, a navíc nesprávný.

Západ, jakkoli zmítaný rozpory, ve skutečnosti chápe, že jeho síla spočívá v jednotě, a snaží se ji zachovat nalezením řešení, které by uspokojilo protichůdné zájmy jeho spojenců v NATO a EU a v trojúhelníku USA-Británie-Evropa. Je zřejmé, že vnitrozápadní kompromis lze nalézt pouze na úkor někoho jiného. Do role oběti v zájmu zachování jednoty je Západ připraven situovat země střední v východní Evropy, fakticky postsovětského prostoru, ale hlavním donorem vnitrozápadního kompromisu se jako obvykle snaží učinit Rusko – jednoduše proto, že zdroje všech ostatních potenciálních donorů jsou příliš malé.

Podívejme se blíže na tři události, které nám prozradí, o co ve skutečnosti jde.

Blinken versus Lavrov

Blinken se setkal s Lavrovem a podle předpokladu sdělil ruskému ministrovi, že USA potřebují čas na vypracování definitivní písemné odpovědi na ruské návrhy ohledně bezpečnostních záruk. Americký ministr zahraničí zdůrazňuje, že řada ruských požadavků se Americe nelíbí, ale slibuje, že přijde s protinávrhy.

I nejmenší finanční příspěvek velice pomáhá! Děkujeme!

CHCI PŘÍSPĚT

Potud se zdá být vše v pořádku, protože Blinkenovo prohlášení je plně v souladu s tím, co Lavrov řekl před zahájením rozhovorů. Připomínám, že ruský ministr trval právě na rychlé písemné odpovědi, ale zdůraznil, že Rusko je připraveno na to, že ne všechny jeho návrhy budou přijaty. V tomto případě Moskva čeká, až jí USA vysvětlí, co přesně se jim nelíbí a jak by chtěly formulovat příslušné dohody.

Blinken téměř zrcadlově převzal Lavrovovo prohlášení a zdá se, že slíbil vše, co Rusko chtělo. V sobotu večer však již ruské ministerstvo zahraničí zopakovalo, že čas na písemnou odpověď se krátí,

že nikdo nehodlá čekat věčně a vést rozhovory o ničem. Konstantin Gavrilov, vedoucí ruské delegace na vídeňských jednáních o kontrole zbrojení a vojenské bezpečnosti, řekl: „*Čekáme na písemnou odpověď. Doufám, že ji dostaneme příští týden*“ (týden začal právě minulé pondělí). V opačném případě „*Rusko vyvodí závěry a bude bránit svou bezpečnost v Evropě jinými prostředky a metodami. Evropané i Američané to pocítí na vlastní kůži.*“

Rétorika ruského diplomata je v rozporu s předpokladem, že Blinkenova prohlášení Moskvu uspokojila. Do lidí, s nimiž je naděje na dosažení konstruktivní dohody v blízké budoucnosti, se takovým způsobem nešije.

Je nepravděpodobné, že by Rusko tak podráždil požadavek Američanů, aby jejich odpověď nezveřejňovalo. Předně je to pouhá prosba, kterou lze respektovat, nebo ignorovat. Sami Američané se nikdy nijak zvlášť nezajímali o prosby druhých a v takových případech jednali ve svůj prospěch.

Odpověď je vedle toho možné oficiálně nezveřejnit, ale dát ji Evropanům (a také Číňanům) důvěrně k dispozici. Ostatně nezveřejnit ji v tisku a nediskutovat o ni za zavřenými dveřmi jsou různé věci.

Navíc Rusku nic nebrání kdykoli zrušit moratorium na zveřejňování, i kdyby se Kreml zpočátku rozhodl vyhovět žádosti Američanů a moratorium vyhlásil.

Naopak žádost o nezveřejnění dokumentu vypadá jako přiznání slabosti ze strany Američanů a měla by ruské diplomacii poskytnout určitou výhodu v dalších debatách. Jak ale vidět, ruské ministerstvo zahraničí se k Blinkenovým slibům nestaví ani zdaleka pozitivně. Ruský postoj lze v nejlepším případě označit za opatrný. Jaký je důvod?

Britská provokace

Částečnou odpověď nám může dát druhá událost. Rada pro geostrategii Velké Británie náhle považovala za nutné informovat všechny zainteresované, že ministryně zahraničí Liz Trussová zvažuje možnost trojstranného paktu mezi Londýnem, Varšavou a Kyjevem.

Londýn lze jen stěží podezřívat z politické dobročinnosti. Někdejšího vládce moří už dlouho nemá ani ekonomické a finanční zdroje, ani odpovídající politický vliv, aby takový pakt udržel při životě. Ani vojensky nemůže Británie bránit vzdálené spojence. K čemu by tedy Britům byla podobná bolest hlavy?

Británie je členem NATO, ale už ne EU. V souladu s tím není EU v žádném případě odpovědná za postoj drzého ostrova a USA se k tomu také jaksi nehlásí. Nicméně vytvoření podobného paktu by mohlo vést k tomu, že v případě vážné provokace by dvě země NATO (Británie a Polsko, které navíc členem EU je) byly vázány smluvními závazky vojensko-politického charakteru s Ukrajinou.

Realizace britské myšlenky, nebo dokonce eventuální hrozba její realizace, by tak znehodnotila jakékoli dohody o demilitarizaci postsovětského prostoru, kterých by Rusko mohlo dosáhnout s USA a NATO. V případě potřeby může Západ kdykoli během několika dní vyvolat na Ukrajině a v jejím okolí bezprostřední vojenskou krizi, do níž se zapojí Rusko i NATO.

Pozorovatelé si již dlouho všímají zvýšené aktivity Velké Británie v postsovětském prostoru obecně a na Ukrajině zvláště. Londýn ani tak nepomáhá Kyjevu tím, že mu předává malé dávky zastaralé výzbroje, jako spíše tím, že kolem Ukrajiny vytváří neustálý vojenský informační šum. Britové se sem chystají vyslat speciální jednotky, vytvářejí bloky, „vědí“, které země „evakuují své diplomaty“ z Ukrajiny, britské ministerstvo zahraničí oficiálně varuje poddané Jejího Veličenstva před návštěvou Ukrajiny a Londýn „ví“, koho se Rusko „chystá jmenovat šéfem okupační ukrajinské vlády“.

Pokrytectví USA

To vše se odehrává na pozadí relativního klidu Američanů, kteří tvrdí, že jsou odhodláni ke konstruktivním jednáním. Zároveň všichni dobře chápou, že nedává smysl, aby se Londýn bez konzultace s Amerikou vrhal do dobrodružství, které je v rozporu s deklarovanými zájmy a záměry nejen Ruska a EU, ale i Spojených států. Británie navíc nemůže takový projekt realizovat sama. Proto je snadné si domyslet, že USA a Velká Británie koordinují své kroky. Washington hraje nevíňátko, které usiluje o mírové urovnání, zatímco Londýn předstírá, že je v záchvatu politicko-vojenského běsnění nikým nekontrolovaným „náhodným faktorem“, jehož úlohou je zaujmout postoj, který dopředu jakoukoli dohodu učiní nesmyslnou. S pokývnutím hlavou k Británii mohou USA Moskvě vyčítavě říci: „Vidíte, jaké máme potíže, a vy na nás spěcháte...“

Proč by Amerika měla chtít schéma, v němž je Ukrajina jednou rukou pacifikována, aby se nevrhla na Rusko v nevhodnou dobu, zatímco druhou rukou je rozdmýcháváno militaristické šílenství?

USA nechtějí válku pouze na Ukrajině, ale potřebují válku, která jim umožní posílit své postavení v Evropě. Ideální řešení pro ně spočívá v prezentaci Ruska jako nepochopitelného agresora, který náhle přeruší právě zahájená jednání a zaútočí na „bezbrannou, mírumilovnou Ukrajinu“.

Američané současně chápou, že tento ideál je téměř nedosažitelný. Francouzi a Němci, opakovaně prohlásili, že nevidí ruskou agresi, ale ukrajinskou nechť naplnit podmínky dohod z Minsku a nehodlají náhle přerušit hospodářské vztahy s Ruskem kvůli první ukrajinské provokaci. Dokud válečné provokace mohou hrát proti Američanům tím, že si znepřátelí Evropu, USA válku nepotřebují (ukrajinská záminka by měla být v pohotovosti, ale uvázaná na řetězu).

Američané však postupně začali zpracovávat Evropu a navrhli Berlínu a Paříži, aby zformulovaly takový postoj k Ukrajině, aby nenarušoval jednotu Západu, nebyl v rozporu s předchozí politikou USA a EU, ale aby mohl být prezentován jako kolektivní kompromisní odpověď Západu na ruský požadavek zastavit vojenské osvojování Ukrajiny.

Scholzova formule

Sotva Lavrov a Blinken ukončili rozhovory, došlo ke třetí události: Německý kancléř Scholz spolu s bývalým generálním tajemníkem NATO Jaapem de Hoop Schefferem prohlásili, že se v nejbližší době ani v dohledné době neplánuje přijetí Ukrajiny do NATO, ale nemohou písemně zaručit, že se NATO nerozšíří, protože je to proti jeho základním principům.

Nejde ani tak o to, že se od Ruska opět očekává, že uvěří pouhým slovům. USA snadno vypovídají (nebo porušují) i písemné smlouvy, když to považují pro sebe za výhodné. Stejně postupují všichni. Ruský požadavek, aby vše bylo dáno písemně, nevychází z toho, že by papír měl být nějak zvlášť spolehlivý. Je to pokus donutit „kolektivní Západ“, aby se přestal snažit chovat na podkladě dávno ztracené hegemonie. Tedy aby usedl k jednacímu stolu a formalizoval geopolitickou situaci, která se již změnila ve prospěch Ruska. Proto Rusko hrozí (v případě odmítnutí Západu), že přijme opatření, která ještě zhorší pozici jeho klíčových hráčů, kteří pak budou muset svůj „Báječný nový svět“ stavět v podstatně zhoršených podmínkách.

Celý soubor ruských požadavků ve skutečnosti spočívá v tom, aby Západ akceptoval, že svět se změnil a s ním se změnila i pravidla hry. Američané s tím v zásadě souhlasí (za určitých podmínek, kolem kterých očekávají vyjednávání), pokud se bývalé západní republiky SSSR (od Baltského po Kaspické moře) změny v šedou zónu, do které se Rusko dostane postupně (hlavně aby ji nepřevzalo ihned), a to nejprve ekonomicky a pak i politicky. V zásadě jsou ochotni se vzdát i střední a východní

Evropy, na kterou už EU nemá prostředky a ani USA na ni již nechtějí vynakládat peníze. Jde však o krajní možnost, protože Washington hodlá vyjednávat o zemích někdejšího socialistického tábora samostatně.

V každém případě si však USA chtějí udržet kontrolu nad západní Evropou a nedovolit, aby se dostala pod ruský vojenský a politický deštník a do zóny ruských ekonomických zájmů. K tomu přispívá tradiční pocit Západu, že je jednotný a že tato jednota existuje již po staletí. Pro zachování takové tradice je však nutné udržet jednotu Západu přinejmenším ve fázi současných jednání. A tomu odpovídá i „Scholzova formule“.

Falešné hry

Na jedné straně se zdá, že Západ na bezpečnostní nároky Ruska slyší. A nejde jen o sliby, a to i písemné, že se NATO nebude rozšiřovat, ale o to, že na základě deklarovaného nezájmu Západu o postsovětský prostor je Rusku nabízeno, aby si jej vrátilo do své sféry vlivu (což by bylo mimochodem velmi nákladné a mělo by to Moskvu na dlouhou dobu uvrhnout do řešení problémů spojených s blízkým zahraničím). Na druhé straně odmítnutí písemných záruk již není pouze postojem USA, ale kolektivním postojem Západu, který bude muset být kolektivně obhajován.

Pokud by Rusko náhle přerušilo jednání, USA by mohly pustit Ukrajinu ze řetězu. Teprve pak by řekly svým evropským spojencům: „Nyní hájíme jako společný postoj formuli, kterou navrhl kancléř Scholz a podpořil ji celý Západ. A bylo by podivné, kdyby v této situaci USA uvalily na Rusko přísnější sankce než Německo.“ Proto se USA snaží narušit jednání, aby mohlo být Rusko obviněno z následné vojenské krize na Ukrajině a Evropané se neměli kam vrtnout – museli by slepě postupovat v závěsu za USA.

Jenomže Moskva upozorňuje, že vidí všechny tyto falešné hry a že je lepší jednat otevřeně a hned, protože později to bude pro všechny jen horší.

Vylustění této tajenky uvidíme brzy.

AUTOR: Rostislav Iščenko

[ZDROJ](#)

PŘEKLAD: Protiproud